

Jacques Cartier — Kanada Kolumbusa

MA SZOBROK HIRDETIK EMLÉKÉT ANNAK, AKIT KINEVETEK HONFITARSAI, MERT FELFEDEZTE KANADÁT

I. Ferenc francia király 1534 március 12.-én következő utasítást küldte a tengerészeti kincstárnak: "Fizessen ki hatvan ezer livret Jacques Cartier tengerésznek, aki az Új-Földekre megy, hogy bizonyos szigeteket és országokat felfedezzen, ahol — azt mondják — nagymennyiségű arany található." Jacques Cartier 1534 április hó 20.-án — tehát közel 400 esztendeje — két kis hatvan tonnás hajóval és hatvan matrózzal utnak indult, hogy a memre-gegen felfedezze Amerikában új területeket kutasson ki.

Ki volt Jacques Cartier? Egy szerű tengerész. Saint Maló leg gazdagabb polgárának leányát vette ugyan feleségül, de a kaland és kutatási vágya erősen élt benne. Mesés hírek jártak keltek akkor Európaszerte Kolumbus Kristóf, majd Cabbot s Corte Real által felkutatott új területekről. Arany, ezüst, mérhetetlen gazdagság várt a tengerentúlról s még mindig nem találták meg az átvezető utat Indiába.

Még akkor nem tudták, hogy Columbus új földrészre akadt, hanem még egyre törték a fejüket, hogy hol lehetne ezt az átvezető utat megtalálni. Cartier ennek megfelelően kettőt akart: aranyat és az Indiába vezető utat megtalálni. Ezt a célt tűzte maga elé és bár sem aranyat, sem az Indiába vezető utat nem talalta meg, mégis neves ember lett, mert — felfedezte Kanadát.

Háromszor kelt utra és háromszor költött ki a mai Kanada területén, ahol ismeretlen szigetek, folyókát és ismeretlen vad indiánokat talált. Cartier 1534 június 10.-én először tartott ünnepélyes szentmisét Labrador partvidékén, majd innen Saint Laurent tengeröböl partján halad, ahol hatalmas keresztet állított fel azzal a felirattal: "Ejlen Franciaország királya." Eljut a kanadai tartományokba, Stadaconé-ba (a mai Quebec) és Hochelaga-be (a mai Montreal), ahol — írja — a föld igen jó és termékeny. Mindenütt, amerre jár, pontos térképet készített. Amellett részletesen leírta a vidékeket, a huron indiánok erkölcsit, a vadász szokásait, a halászat módját és harcólásait. Értékes anyagot gyűjtött össze a további kutatásokhoz és a későbbi francia gyarmatosítók. Amerre-ment, mindenütt békésen fogadták az indiánok, úgy-

hogy a vallásos felfedező még hittérítésre is gondolhatott.

Bár így felfedező utja szép eredményel járt: Franciaország tulajdonába vette Kanadát, ahol gyarmatosításra igen alkalmas terület volt és a gyarmatosítás megkönnyítésére Cartier még francia-huron szótárt is készített, felfedező utjai mégis nagy nevetésbe fulladtak. Minthogy már mondtuk, a felfedező ut célja az Indiába vezető útjárás és az aranykeresés volt. Mikor harmadszor hajózott el Cartier Kanada felé, nem maradt soká távol Franciaországtól.

Ugy látszott, hogy ez az utja különösen jól sikerült. Ugyanis folyó mentén sárgásan csillogó, vastag fémleveleket és a napban pompásan csillogó köveket talált. Mik ezek? Bizonyára arany és gyémánt, még pedig nagy mennyiségben. Megtalálta tehát azt, aminek keresésére küldték s aminek megtalálását oly türelmetlenül várják. Nem gondolkozott sokat. Feladatát el sem végezte, az új Franciaországba küldött gyarmatosító expedíció vezetőjének érkezését be sem várta, hanem a legnagyobb sietséggel visszavitorlázott Franciaországba. S boldogan jelentette, hogy messze gazdagságra akadt és még boldogabban mutatja fel bizonyítékait.

A hír által keltett öröm azonban hamar leohadt. Amit Cartier hozott, az nem volt sem arany, sem gyémánt, hanem értéktelen kövek. És a szerencsétlen felfedező kinevették. Nevetett és gunyóldott rajta Franciaország kicsinye, nagya. És ezzel felfedező pályafutása is véget ért. Nem hajózott többet tengerentúrra, otthon maradt — és csendben élte le életét. A nagy nevetés elköszönt sírjára, de ennek ellenére Cartier Kanada felkutatója, akire nemcsak Franciaország büszke hanem a néhány évtized alatt óriási fejlődött Kanada is, mely több keleti francia városban szobrot is emelt a kinevett felfedező emlékére.

LEHET VALAKI CSEHSZLOVÁK, JUGOSZLAV AVAGY RUMAN ALLAPOLGÁR — A FŐ HOGY ERZÉSBEN MAGYAR LEGYEN S EZT ADJA TUDTUL A NÉPSZÁMLÁLÁSI BIZTOSNÁK

Kiturják a magyarokat a munkából az oláhok

Saskatchewan tartomány Béréssel teljesen megvannak eszék helyén, Regínán szegényletes módon dolgoznak honfitársaink ellen az oláhok, amint azt a lapunk egyik jóakarója szives ségéből beküldött "Regina Leader" április 22-iki számából látjuk. Egy régikanadai oláh szeretné elvitatni Bérés József honfitársunk állását, aki már harmadik éve a legnagyobb megelégedésre látja el a városi gazdaság házfelügyelői tiszteit, amelyért havi hatvan dollár javadalmazáson kívül lakást is kap.

Megírigyelvén honfitársunk aránylagos jólétét, Stan Cuica kérvényt adott be a városi munkaügyi bizottságtól, amely azt követeli Bérés József elmozdítását, hogy Bérés csak 1928-ban jött Kanadába, míg ő, azaz Cuica 21 éve lakosa a városnak és évi \$130 adót fizet. Bár Westgate munkaügyi biztos kijelentette, hogy

csak reményében néha hónapokig, sőt évekig tartogatják a gabonát. Abban megállapodtak a tőzsdétől teljesen független szakértők is, hogy a legtöbb bajt nem azok csinálják, akik értenek az ugynevezett spekulációhoz, hanem van egy bizonyos összegű pénzük, amit a határidőpiacon való mértéktelen és okatlan vásárlással akarnak megsokszorozni és ezáltal megbontják a tapasztalatra alapított számításait s ebből ketyeknek a meglepetések.

A malomipar képviselői ugyanintén egyhangulag a határidő piac mellett foglaltak állást, azt hangoztatván, hogy a molnároknak előre tudniok kell azt hogy az év egy bizonyos hónapjában mennyiért vásárolhatnak búzát s magtárikaikat aszerint töltsék meg. Ennek alapján a határidőpiacon volna az egyetlen olyan biztosíték a molnárok kezében, mellyel megóvhatják magukat a veszteségektől és egyúttal a vásárló közönséget attól, hogy a kenyéért többet kelljen fizetnie. A tőzsde és a malomipar aszerint közösséget vállalt a "futures market" kérdésében.

Következtek ezután a szakértők. Prof. Clarkon, a manitobai egyetem tudós hírv közgazdaságtan tanárán kívül tanuság tételre kérték fel Dr. Boyle amerikai tudóst is. Clark főleg azt fejtegette, hogy a határidőpiacot is lehet becsületesen kezelni és hogy ez így áll, annak bizonyítéka az a tény, hogy a hivatásos gabonakereskedők egy része a vásálg beköszöntésekor hamarabb bukott meg és még sokkal szomorúbb anyagi körülmények közé jutott, mint maguk a termelők. Annál veszedelmesebb azonban a zugözdések, akik ellen szigorú intézkedéseket kellene fogantatítani.

Dr. Boyle hosszasan fejtegette a határidőpiacon tulajdonosait, tudományos alapon bebizonyítván, hogy a gabonakereskedelemben tulajdonképpen az a spekuláns, aki vállalja a kockázatot, a "rizikót". Szerinte az teljesen más lapra tartozik, hogy az illető spekuláns hivatásos gabonakereskedő, farmer, vagy csak kontár és csupán nyereszkeskedésre ad-vesz gabonát anélkül, hogy valaha is látná. A határidőpiacon azonban talán mégsem annyira kockázatos, mintha valaki a saját szakállára spekulál. Erre Dr. Boyle saját édesapját hozta fel példaképpen, aki Kansas államban gazdálkodott. Az egyik évben csak 90 centet akartak fizetni búzájáért, míg ő legalább egy dollárra tartotta. Az árak közben folyton estek, úgyhogy az öreg Boyle két teljes esztendőig tartogatta a búzáját, hogy végül is bushelként 44 centért adja oda, tehát 36 centet veszítsen. Ha ehhez hozzávesszük a tárolási stb. veszteséget, úgy igazán nem sok jövedelmet hozott, az a termés, melynek árfolyama a határidőpiacon szerint 70 cent lett volna, tehát az esetben, ha a "futures market"-on adja el Boyle a búzáját, csupán 10 centet veszett volna.

Helyszükre miatt csak jövő heti számunkban folytathatjuk jelen cikkünket, mikor is főleg a regínai és calgaryi üléseket, nemkevésbé a pool álláspontját fogjuk ismertetni. Időközben remélhetőleg az ottavai parlament elé terjeszti Bennett miniszterelnök Stamp bizottsági elnök jelentését és akkor az egész ügy érdemi részével is foglalkozhatunk. Lapzártakor még nem sikerült megbízható értesülésekre szert tenni a jelentés tartalmát illetőleg, azonban beavatott helyeken úgy sejtjük, hogy a bizottság nem fogja a határidőpiacon megszüntetését javasolni, azzal érvelvén, hogy csak akkor volna ennek a gyökeres reformnak értelme, ha sikerülne más országok tőzsdéit is hasonlóképpen megrendszabályozni, ami nagyon is kétséges.

TIZEZER SZÓ PERCENTKÉNT

Toronto és Winnipeg között idejüleg 24 távirat küldhető rajmost nyitotta meg a Canadian National vasutvállalat legújabb rendszerű kéthuzalás táviróhálózatát, melynek percenkénti teljesítménye eléri a tizezer szót és ezáltal a legmodernebb az egész világon. Külön érdekessége még az új berendezésnek, hogy a legnagyobb viharban avagy az északi fény eddigi ellenállhatatlan hatása esetén is kifogástalanul működik és egyidejüleg 24 távirat küldhető rajmost nyitotta meg a Canadian National vasutvállalat legújabb rendszerű kéthuzalás táviróhálózatát, melynek percenkénti teljesítménye eléri a tizezer szót és ezáltal a legmodernebb az egész világon. Külön érdekessége még az új berendezésnek, hogy a legnagyobb viharban avagy az északi fény eddigi ellenállhatatlan hatása esetén is kifogástalanul működik és egy-

Mi volt a titokzatos „40-es szoba”?

Londoni jelentés szerint a "British Association" elnökevé választott Sir Alfred Ewing-ot, Anglia legszenálisabb számszám-írás-megfejtőjét. Ewing vezetett a világháborúban az admirális híres "40-es számú szobát", amelyben az összes német diplomáciai és haditegerészeti számszűrgönyöket megfejtették. Az angol keleti partvidék stratégiai pontján az admirális rádióállomásokat helyezték el a német hadihajók rádiójeleit alig néhány perccel azok leadása után a londoni 40-es szobában megfejtették. A jutlandi csata előtti napon az admirális-

Meghagyják a tőzsei határidőpiacot?

A STAMP ANGL SZAKÉRTŐ ELNÖKLETE ALATT ÜLESEZŐ BIZOTTSÁG BEFEJTE MŰKÖDÉSÉT — A KIHALLGATOTT KERESKEDŐK EGYHANGULAG A HATÁRIDŐPIAC MELLETT FOGLALTAK ÁLLÁST, MIG A FARMEREK NAGY RÉSZÉ ÁLLAMI ELLENŐRZÉST KÖVETELT

Nyugatkanada gabonakereskedelmének három legfontosabb gócpontján, Winnipegben, Regínában és Calgaryban nyolc nyilvános ülést tartott a Josiah Stamp londoni közgazdasági szakember. Brown saskatchewan felsőbírói elnök és Sanford-Evans winniepei gabonakereskedő áll bizottság, amelynek az volt a hivatása, hogy megállapítsa a tőzsei határidőpiacon jogosultságát, illetőleg a jövőbeni gabonakereskedelemben valamilyen más formáját ajánlja a birodalmi kormány-nak.

A termelők régi kívánságához híven a kormány végül is igéretet tett arra, hogy egy pártatlan bizottságot küld ki annak megállapítására, hogy a tőzsei határidőpiacon intézménye mennyiben okoz kárt a gabonatermelőknek és ha igen, úgy milyen intézkedésekkel lehetne ezt a bajt orvosolni. Azt kellett tehát megállapítani, hogy a tényleges eladás előtt hónapokig előre jelzett árfolyamok, illetőleg az azok révén eszközölt kötések, azaz gabonaeladások mennyiben befolyásolják a termények árájának alakulását s nem okoznak-e károsodást a termelőknek.

Egy 12 éves kis magyar lány, aki dicsőséget hozott a magyar-ságra. PALFFY DOROTTYA bérmálási ruhájában bemutatott fenti fényképét az egész világ sajtója közzéte, megjegyezvén, hogy a különleges nyelvtelenségi magyar lány anyanyelvén kívül tökéletesen beszél angolul, németül, franciául, spanyolul, szenkiül valami hét szláv nyelven. A tudósok egyértelműen megállapodtak abban, hogy Pálffy Dorottya egészen kivételes ielenség és agyában sok lehet az ugynevezett "szürke sejt", mert máskülönbön nem lett volna képes egy tucat nyelvet ilyen fiatalon elsajátítani.

Wilson tragédiája

"Wilson és az amerikai le- gyalására a szenátus bejegyzé- kek" címmel érdekes előadást tartott Eckhardt Tibor a budapesti Magyar-Amerikai Kereske- delmi Kamarában. Hegedüs Lóránt bevezetése után Eckhardt ismertette azt a környezetet, amelyben Wilson nevelkedett. Egész fiatalon lett a prince- towni egyetem professzora, később rektora. A közfelfogelmet először akkor vonta magára, mid- don az egyeteme részére felaján- lott adományokat — melyeket nem tisztakező emberek aján- lottak fel — visszautasította s ennek köszönhetette, hogy New- jersey állam a korrupció kiirtá- sára öt választotta meg kor- mányzójává.

Az 1912-es elnöki választá- son — mivel a republikánus párt teljesen szétforgácsolódott — szinte akarata ellenére vá- lasztották meg az Egyesült Ál- lamok elnökévé. Sok csalódás- tetlenül azt a rettenetes igazsá- gatlanságot, melyet a legyőzöt- tekkel szemben a szövetségesek elkövetnek.

Mikor hazatért, rendkívül hi- degen fogadta őt a közhangulat és a szenátus. Amerika érezte azt a nagy erkölcsi felelősséget, melyet magára vállalt akkor, a- mikor beavatkozott a világhábo- rúba, mikor átküldte csapatait Európába, s látnia kellett tehe- tetlenül azt a rettenetes igazsá- gatlanságot, melyet a legyőzöt- tekkel szemben a szövetségesek elkövetnek.

Wilson a jószándék vezette, becsülete tiszta volt, elvel ideá- listkor nem válnak be. A leg- nagyobb hibát akkor követte el, mikor a békeszerződés tár-

GRAMOFONOK, HANGSZEREK, ORÁK, ÉKSZEREK, SZOLINGENI BOROTVÁK KERJEN NAGY ARJEGYZÉKET OLD COUNTRY „DIANA” Sósorszesz s óhazai „Rózsa” Paprika MAGYAR COLUMBIA LEMEZEK VEZÉRKÉPVISELETE LEMEZEK DARABJA 60 cent. KERJEN ARJEGYZÉKET. PÉNZKÜLDÉS! Távirati díj csak 50c. Hajójegyeket részletfizetésre adunk! Telepítés, Föld Eladás! "ADRIA" KERESKEDELMI, UTAZÁSI ÉS TELEPÍTÉSI TARSASAG 645 Main Street I. emelet, WINNIPEG, Man.

MIÉRT SZENVED?? Amikor természetes uton könnyen gyógykezelheti baját a legjobb gyógynövények használatával. — Gyomor, sziv, tüdő, vese, hólyag, ideg, rheuma, gyengeség női betegségek, férfi bajok vagy bármilyen betegségben szenved, írjon azonnal ingyenes felvilágosítási könyvért. HERBARIA TEA 645 Main Street Room 108. WINNIPEG, Man.

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzüldés. Pénzüldésért teljes felelősséget vállalok. HAZAK, FARMOK STB. ADÁS-VETELET INTZTESSE VELEM Bármilyen ügye-bajom dolgában forduljon hozzám: LOUIS SZABO BOX 244 14 Crowland Str. Welland, Ont. A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

PÉNZ KÜLDÉS A VILÁG BARMELY RÉSZÉBE POSTÁN VAGY BORSÓNYILVÉL — HAJÓJEGYEK ELADÁSA AZ ÖSSZES VONALAKRA EREDETI ÁRAKON 4% KAMATOT FIZETÜNK BE TÉTEKRE NEGYEDÉVI EL SZÁMOLÁSSAL THE HARBOR STATE BANK Alapította: EMIL KISS, 4th Ave. 9th St., NEWYORK